

Replika

Esterházy Péter a Magyar Hírlapban élcelődve írt a kultuszminiszterről. Nem veszem tőle rossz néven, hiszen a Kis Magyar Pornográfia című könyvéről én is így írtam; Friss Bizarr Ortográfia címen. Úgy véltem, a parodizálás felmentést ad nekem is, ha véletlenül két billentyűt ütök le vagy eltérek a szabályoktól. Írásaink abban különböznek, hogy élcelődéseimet annak is vélik, így megértik, míg mesteremét komolyan veszik, s ezért nem értik.

Eörsi István is így lehetett E. P. rövid jegyzetével, amelyről nagy terjedelmű tanulmányt írt, Végre valami, amit én sem értek címmel. Ez a cím elárulja, hogy komolyan vette a cikket, de ő sem értette meg. Akkor miért írt róla ilyen hosszasan? Ez keltette fel az érdeklődésemet, meg abban reménykedtem, hogy ez Végre valami, amit én is értek.

Mostanában ugyanis sok más írást sem értek, illetve értünk: talán az ilyen eszmefuttatások a bajok forrásai. Ha így íránk mi, autológusok a vezetésről, jól nézne ki a közlekedés. Viszont ahogy kinéz, a heti több halálos autóbalesettel, feltételezhető, hogy az autológusok is így írnak. Természetesen mi, a szóban forgók, kivételek vagyunk. Írásommal tehát elősegíthetem a jobb megértést.

Ehhez kész elemekkel rendelkezem, mivel Esterházy-specialistaként cikkének megjelenése napján leadtam a Magyar Hírlapnak autológusi rangomnak megfelelően egyflekkes jegyzetemet. Ebben idéztem E. P. -t: "Amivel nem azt állítanám, hogy a jó kultuszminiszterség szükséges és elegendő föltétele a helyesírás volna." Ez igaz, de akkor miért cikizni ezzel (neve nélkül) Fodor Gábort, aki többet tett a "drámai négy év", a szerintem lidérces álomnak tűnő uralom megbuktatásáért, mint sok olyan tollforgató vagy mások, akik jól ismerik a helyesírást, de...

Eörsi István is elemezte, mire enged következtetni "az a bizonyos keresztény középosztály". Mivel E. P. később már csak középosztályról ír, ha azt a bizonyost például muzulmánnal helyettesítjük be (de kóvedről is szó esett), akkor beválik a jóslat: "Nagyon idegen világ leend itt". (Persze a keresztények vélik majd így.) Egyesek ma is hangot adnak ennek, csak ők a muzulmánnt mással helyettesítik be a képletben. Ha az úr vagy urak akaratából a keresztény középosztály jönne létre, akkor a muzulmánokra, és nem sorolom még, kikre vonatkozna. (Nekik leendene nagyon idegen világ itt.)

Arra a címben feltett kérdésre: "Mo. milyen ma" (mármint Magyarország), a szerző nem ad választ, de én, aki ismerem az Esterházy módra készült írásokat, meg tudtam érteni az üzenetét: olyan világban élünk, ahol a kultuszminiszter nem ismeri a helyesírást, de ez nem is szükséges feltétel. "Aki ennek örül, az ütődött (vagy nagyon elvtárs). Fodor Gábor nem volt elvtárs, de ha ráfogják, nagyon elvtárs hírébe kerülhet. Ezt teszik a választáson alulmaradottak és híveik, nem mérlegelve, hogy ez nem hozott eredményt előzőleg sem. Csodálkozom, hogy egykori eszmetársam — hiszen ő a Kis Magyar Pornográfiában, én a Rákosi garázmestere... című könyvemben hasonlóan vélekedtünk és figuráltuk ki az elmúlt 40 plusz 4 év bornírtságait — most úgy ír a mi nézetünket vallókról, mint régebben azokról, akiket firkászáguk kezdetétől a bukásukig kigúnyoltunk.

Esterházy Pétertől nem ezt vártam — úgy vélem, mások sem!

Surányi Endre